

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Aleše Roztočila v právní věci žalobce: **J. P.**, zastoupeného Mgr. Magdalenou Kubečkovou, advokátkou, se sídlem Haštalská č. 27, Praha 1, proti žalovanému: **Krajské ředitelství policie Libereckého kraje**, se sídlem nám. Dr. E. Beneše č. 24, Liberec, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci ze dne 25. 4. 2013, č. j. 63 A 11/2012 - 55,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků řízení **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

Předcházející řízení a obsah kasační stížnosti

[1] Rozhodnutím žalovaného ze dne 31. 7. 2012, č. j. KRPL-43383-22/ČJ-2012-1800DP (dále jen „napadené rozhodnutí“), bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Doprávního inspektorátu – územního odboru v České Lípě, Krajského ředitelství Libereckého kraje ze dne 22. 6. 2012, č. j. KRPL-43383-17/ČJ-2012-180106, kterým byla zamítnuta žádost žalobce o obnovu řízení ve věci jeho přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 4 zákona č. 361/2000 Sb., o silničním provozu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu“), které bylo ukončeno pravomocným rozhodnutím vydaným Doprávním inspektorátem v České Lípě v blokovém řízení dne 16. 4. 2012 pod č. j. KRPL-40020/PŘ-2012-180106 (pokutový blok ev. č. CP/2010 P 3406600).

V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný uvedl, že na podkladě žádosti žalobce o obnovu řízení bylo rozhodnutí vydané v blokovém řízení přezkoumáno, přičemž nebyl shledán důvod pro zahájení přezkumného řízení. Žalovaný dále uvedl, že prvostupňový orgán správně poukázal na to, že nebyly splněny důvody pro obnovu řízení podle ustanovení § 100 a násl. zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), protože zasahující policista v úředním záznamu uvedl, že jej žalobce o žádných zdravotních potížích spolujezdkyně L. L. neinformoval, přičemž ani spolujezdkyně nejevila známky špatného zdravotního stavu. O tom, že zdravotní stav spolujezdkyně nebyl tak závažný, vypovídá i to, že po celou dobu jeho kontaktu s policistou při projednávání přestupku žalobce nepožádal o přivolání rychlé lékařské pomoci, popř. zajištění jiného způsobu ochrany zdraví spolujezdkyně. Žalovaný rovněž citoval z rozsudku Nejvyššího správního soudu, z něhož dovozoval, že obnova řízení v dané věci není možná.

[2] Žalobce proti napadenému rozhodnutí brojil žalobou ze dne 8. 10. 2012, v níž tvrdil, že žalovaný zkrátil jeho práva zejména v tom, že mu bylo znemožněno projednat údajný přestupek v rámci správního řízení. Žalobce poukazoval na to, že v průběhu řízení o obnově bylo prokázáno, že k možnému překročení rychlosti došlo z důvodu závažných zdravotních problémů spolujezdkyně žalobce, neboť paní L. měla astmatický záchvat. Přestože se zdravotní stav spolujezdkyně zhoršoval v průběhu jednání s policisty, poučoval policista žalobce o tom, že pokud nebude vyřešena věc „blokově“, bude muset policista s žalobcem sepsat protokol, což by žalobce zdrželo. Žalobce s udělením pokuty nesouhlasil, policista jej k úhradě v podstatě „donutil“, protože jinak by se celá věc protáhla z důvodu sepsu protokolu, což nemohl žalobce připustit s ohledem na zhoršující se stav spolujezdkyně. Peníze na pokutu poskytla žalobci spolujezdkyně. Zhoršující se stav spolujezdkyně je prokázán potvrzením ošetřující lékařky Mgr. J. V., podle kterého spolujezdkyně prodělala vážný astmatický záchvat. I kdyby bylo prokázáno, že žalobce skutečně překročil rychlost, došlo k tomu z důvodu nutnosti zajištění okamžité pomoci spolujezdkyni, přičemž za nejlepší prostředek žalobce považoval její rychlé přepravení k lékům. Svým jednáním nadto nezpůsobil žádný závažný následek. Žalobce byl proto přesvědčen, že se žádného přestupku nedopustil, protože jednal v krajní nouzi. Skutečnost, že spolujezdkyně byla ve velmi špatném zdravotním stavu, mohl žalobce prokázat jedinež zprávou příslušného lékaře. Přestupek nebyl spolehlivě zjištěn, proto nebyly splněny zákonné podmínky pro projednání přestupku v blokovém řízení, protože zasahující policista se nezabýval otázkou krajní nouze a protože žalobce nebyl ochoten pokutu zaplatit, naopak byl k takovému jednání donucen vnějšími faktory.

[3] Žalovaný se k žalobě vyjádřil podáním ze dne 20. 11. 2012, v němž nesouhlasil s tím, že se v době zásahu policie jednalo u spolujezdkyně paní L. o astmatický záchvat. Pokud by se totiž projevil jeho příznaky, policista by okamžitě pomohl dopravit spolujezdkyni do nemocnice. Žalobce navíc v průběhu komunikace s policisty nikdy neuvedl, že by spolujezdkyně trpěla astmatickým záchvatem – to vyplývá nejen z vyjádření zasahujících policistů, ale ze samotného vysvětlení žalobce. Plnění povinností policisty není nátlakem na žalobce. Tvzení zasahujícího policisty přitom žalovaný považuje za věrohodné. Z lékařské zprávy ze dne 24. 4. 2012 navíc nevyplývá, že tam popsané potíže spolujezdkyně byly ve spojitosti s předmětným případem. Pokud by žalobce dodržel

pokračování

dopravní omezení, ujel by sledovanou vzdálenost pomaleji o 11 sekund, což shledává žalovaný zanedbatelným rozdílem. Policisté neměli jakékoli informace o tom, že by spolujezdkyně měla zdravotní problémy (sama nadto dle svého tvrzení komunikovala s policisty přibližně 10-15 minut), proto trvali na standardním postupu. Ochotu zaplatit pokutu žalobce stvrdil podpisem, takže byly splněny všechny podmínky pro rozhodnutí věci v blokovém řízení.

[4] Žalobce k vyjádření žalovaného podal repliku ze dne 14. 1. 2013, v níž uvedl, že zasahující policisté byli o zdravotních potížích spolujezdkyně informováni, přičemž na tuto skutečnost nijak nereagovali. Žalobce raději uhradil pokutu, a to z důvodu zabránění dalšímu zdržení. Sám nemá lékařské vzdělání, nemohl proto odhadnout, jaké zdržení ještě nebude mít vliv na zdraví spolujezdkyně, proto v inkriminovaném místě jel rychleji, přičemž se však snažil jet zároveň i co možná nejvíce bezpečně a ohleduplně. Žalobce byl přesvědčen, že jeho situace byla bezvýchodná a že nemohl postupovat jinak, než respektovat výzvu policie a následně i zaplatit pokutu.

[5] Krajský soud v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci, rozsudkem ze dne 25. 4. 2013, č. j. 63 A 11/2012 - 55, žalobu jako nedůvodnou zamítl. V odůvodnění uvedl, že podle správního spisu se žalobce podrobil blokovému řízení, tj. byly splněny podmínky § 84 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o přestupcích“). Žádná právně významná skutečnost žalobci nebránila v tom, aby trval na projednání přestupku ve správním řízení. Pokud žalobce na projednání přestupku ve správním řízení rezignoval, nemůže se domáhat užití mimořádných opravných prostředků, včetně obnovy řízení. Nadto žalobce neuvedl žádné nové skutečnosti, protože skutkové důvody jeho rychlé jízdy uváděl již při projednávání přestupku. Důvodem překročení nejvyšší povolené rychlosti může být podle krajského soudu jednání v krajní nouzi, jejíž podmínky však v daném případě nebyly splněny, neboť nelze hovořit o ohrožení života a zdraví paní L., pokud mohla vystoupit z auta a vyjednávat s policií, a protože i v případě jejího údajného závažného stavu mohl žalobce zavolat záchrannou službu. Popis jednání se zasahujícími policisty vyličený žalobcem, paní L. a dalším spolujezdcem panem R. je navíc podle krajského soudu rozdílný.

[6] Proti tomuto rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci, ze dne 25. 4. 2013, č. j. 63 A 11/2012 - 55, podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost ze dne 23. 5. 2013, ve které navrhoval přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. V doplnění ze dne 1. 7. 2013 stěžovatel uvedl, že napadá rozsudek z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Stěžovatel tvrdil, že přestupek nebyl spolehlivě zjištěn, tudíž nebyly splněny podmínky pro jeho projednání v blokovém řízení. Stěžovatel nebyl ochoten zaplatit pokutu na místě, ale byl k tomu „donucen“ zhoršujícím se nepříznivým zdravotním stavem spolujezdkyně, která mohla zkolabovat, pokud by jí nebyly poskytnuty patřičné léky. Na ochotu zaplatit pokutu nelze uvažovat za situace, kdy vedle údajného přestupce sedí osoba, která vyžaduje okamžitou zdravotní péči v podobě podání medikamentů. Uhrazení pokuty bylo na stěžovateli vynuceno postupem policisty, který jej informoval o tom, že v opačném případě bude muset na místě setrvat delší dobu. Jeho jednání nadto nebylo protiprávní, protože rychlejší jízda byla způsobena nepříznivým

zdravotním stavem spolujezdkyně, jednalo se proto o případ krajní nouze; nemůže přitom obstat závěr krajského soudu, že nebyla splněna podmínka subsidiarity v podobě možnosti zavolání záchranné služby, protože léky se nacházely nedaleko, tudíž stěžovatel považoval za vhodnější dostat se rychle k těmto lékům, a nikoli čekat na záchrannou službu. Stěžovatel byl přesvědčen, že byly splněny podmínky pro obnovu řízení, neboť dodatečně vyšly najevo dříve neznámé skutečnosti, které nemohl dříve uplatnit, protože teprve následně spolujezdkyně získala lékařskou zprávu o tom, že prodělala astmatický záchvat.

[7] Žalovaný se ke kasační stížnosti vyjádřil podáním ze dne 24. 7. 2013, v němž souhlasil s postupem krajského soudu, který se zabýval přípustností obnovy řízení v případě, kdy předcházelo blokové správní řízení. Žalovaný z judikatury Nejvyššího správního soudu dovozoval, že jeho závěr o nepřípustnosti obnovy řízení v dané věci byl správný. Stěžovatel nebyl policistou donucen k uhrazení pokuty, ale pouze jím byl poučen o následcích jeho jednání. Tvrzení, že stěžovatel nechtěl blokovou pokutu podepsat, je v rozporu s jeho podpisem na pokutovém bloku. K údajnému jednání v krajní nouzi žalovaný uvedl, že policisté postupovali v souladu se zákonem, pokud zastavili vozidlo překračující maximální dovolenou rychlost; osádka vozidla zasahující policisty neinformovala o tom, že by paní L. trpěla zdravotními obtížemi, které by se musely ihned řešit. Pokud by její zdravotní stav byl natolik vážný, jak tvrdí stěžovatel, zasahující policisté by jej museli adekvátním způsobem řešit. Žalovaný nepochybuje o věrohodnosti výpovědi policistů, neboť ti na výsledku věci nemají žádný zájem; nadto stěžovatel jejich věrohodnost rovněž nezpochybnil. Nebyly splněny podmínky jednání v krajní nouzi, protože nebezpečí v podobě ohrožení života a zdraví spolujezdkyně nebylo v takové intenzitě, aby bezprostředně směřovalo k poruše zdraví nebo aby ji bezprostředně ohrožovalo na životě. Přímo hrozící nebezpečí musí být bezprostřední, tzn. že není možné uplatňovat krajní nouzi v případě, kdy nebezpečí již pominulo, anebo které nastane až v budoucnu. Přímo hrozící nebezpečí žalovaný vykládá tak, že se jedná o vývoj událostí, které neodvratně vedou k poruše; nebo vývoj událostí sice nepokračuje, ale schází jen malá část, aby k poruše došlo. V souladu se zásadou proporcionality žalovaný dospívá k přesvědčení, že způsobený následek nesmí být zřejmě stejně závažný anebo závažnější než ten, který hrozil. Jde o určitý poměr mezi hrozícím a skutečně vzniklým následkem. Rychlejší jízdou stěžovatel ohrozil další potenciální účastníky silničního provozu; vzhledem k tomu, že paní L. po zastavení vozidla byla schopna souvisle s policistou komunikovat, což potvrzuje i její výpověď, je podle žalovaného nepochybné, že nebezpečí, které ji hrozilo, nebylo přímo či bezprostřední, což však nevylučuje, že hrozilo do budoucna. Nebezpečí ohrožení jejího života navíc bylo možné odvrátit zavoláním záchranné služby či rychlým převozem paní L. za využití služebního dopravního prostředku zakročujících policistů. Žalovaný byl přesvědčen, že stěžovatel nepředložil žádné nové důkazy, jež by odůvodňovaly obnovu řízení podle ustanovení § 100 správního řádu.

[8] Usnesením ze dne 18. 7. 2013, č. j. 4 As 86/2013 – 22, Nejvyšší správní soud zamítnul návrh stěžovatele na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

pokračování

II. Posouzení kasační stížnosti

[9] Stěžovatel je osobou oprávněnou k podání kasační stížnosti, neboť byl účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci vzešel (ustanovení § 102 s. ř. s.), kasační stížnost je včasná (ustanovení § 106 odst. 2 s. ř. s.) a přípustná, neboť nejsou naplněny důvody podle ustanovení § 104 s. ř. s. způsobující její nepřípustnost.

[10] Nejvyšší správní soud přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s ustanovením § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněného důvodu. Neshledal přitom vady podle § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti.

[11] Z obsahu kasační stížnosti vyplývá, že ji stěžovatel podal z důvodu uvedeného v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., neboť dovozuje nesprávné právní posouzení věci soudem. Nejvyšší správní soud proto rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci, přezkoumal podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Podle písm. a) tohoto ustanovení lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené „nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení.“ Nesprávné posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení spočívá v tom, že na správně zjištěný skutkový stav je aplikován nesprávný právní názor.

[12] Po přezkoumání kasační stížnosti dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[13] V rozsudku ze dne 29. 12. 2004, č. j. 6 As 49/2003 – 46, Nejvyšší správní soud dospěl k právnímu závěru, že „pokud soudní řád správní označuje za nepřipustnou žalobu proti správnímu rozhodnutí, vůči němuž žalobce nevyčerpal řádné opravné prostředky [§ 68 písm. a) s. ř. s.], tím spíše (a *minori ad maius*) musí být nepřipustná žaloba proti rozhodnutí (zde: rozhodnutí o uložení pokuty v blokovém řízení podle § 84 a násl. zákona ČNR č. 200/1990 Sb., o přestupcích), které bylo vydáno v důsledku souhlasu účastníka řízení, a tedy jeho vědomého rozhodnutí, že přestupek nebude projednáván v řízení, jehož předmětem by bylo skutkové i právní posouzení jeho jednání.“

[14] Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 29. 12. 2010, č. j. 8 As 68/2010 – 81, dále uvedl, že „rozhodnutí v blokovém řízení (§ 84 a násl. zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích) je vydáno vystavením pokutového bloku (bloku na pokutu na místě nezaplacenou) a jeho podpisem obviněným z přestupku.“

[15] V souladu s výše ustálenou judikaturou Nejvyšší správní soud dospívá k závěru, že se za dané procesní situace, kdy je žalobně napadeno rozhodnutí o zamítnutí žádosti o obnovu řízení, nemůže vyjadřovat k tomu, zda se stěžovatel dne 16. 4. 2012 dopustil jednání majícího znaky přestupku, nebo zda jednal podle argumentace uplatněné v kasační stížnosti v krajní nouzi, protože tím by fakticky přezkoumával pravomocné rozhodnutí

vydané formou pokutového bloku ev. č. CP/2010 P 3406600, proti němuž by byla žaloba podle ustanovení § 65 a násl. nepřípustná pro nevyčerpání opravných prostředků.

[16] Nejvyšší správní soud se proto může věcně vyjádřit pouze k tomu, zda byly splněny podmínky pro obnovu řízení či nikoli. Touto otázkou se přitom zabýval rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 12. 3. 2013, č. j. 1 As 21/2010 – 65, v němž konstatoval, že „*povaha blokového řízení tedy vylučuje, aby osoba, která udělila souhlas s projednáním přestupku v blokovém řízení, následně v žádosti o obnovu řízení podané podle § 100 odst. 1 písm. a) správního řádu zpochybňovala závěry učiněné v tomto řízení a namítala, že přestupek nebyl spolehlivě zjištěn či že jej bylo možné vyřídit pouhou domluvou. Naopak s ohledem na zásadu vigilantibus iura (nechť si každý stráží svá práva) je nutné vycházet z toho, že obviněný z přestupku se souhlasem s uložením pokuty v blokovém řízení dobrovolně vzdal důkladnějšího zjišťování skutkového stavu věci v rámci běžného řízení o přestupku, a proto se této možnosti nemůže dovolávat v řízení o obnově. Provádění dokazování za účelem zjišťování skutkového stavu věci až v rámci obnovy blokového řízení by bylo i ve zjevném rozporu se smyslem blokového řízení jako neformálního typu řízení o přestupku, v němž se zachycují skutkové otázky zjednodušeným způsobem. Navíc dokazování vedené až v rámci řízení o obnově podle § 100 odst. 1 písm. a) správního řádu by fakticky suplovalo běžné správní řízení o přestupku, v němž by s ohledem na značný časový odstup od spáchání skutku častokrát nastával stav důkazní nouze, který by bezdůvodně svědčil žadatelům o obnovu. V jejich neprospěch by zde totiž existovala jen elementární skutková zjištění a z nich vyplývající právní závěry obsažené na bloku a na oznámení o uložení pokuty v blokovém řízení za přestupek proti bezpečnosti a plynulosti silničního provozu. Případné svědecké výpovědi osob, které uložily pokutu v blokovém řízení, by měly daleko menší důkazní sílu, neboť tyto úřední osoby by si na skutek kvůli množství jimi vyřizovaných bagatelních případů a uplynutí značné doby již těžko v podrobnostech pamatovaly. Jestliže by se k tomu přidala důkazní aktivita žadatelů o obnovu podepřená svědeckými výpověďmi jim spřízněných osob, byl by v mnoha případech výsledkem obnoveného řízení závěr o tom, že spáchání skutku nebylo obviněnému z přestupku prokázáno. Tím by se smysl blokového řízení zcela popřel a postupně by se z něho stal způsob, jak uniknout sankci za přestupek. Z těchto důvodů nemůže obnova řízení o uložení pokuty v blokovém řízení podle § 100 odst. 1 písm. a) správního řádu přicházet v úvahu tehdy, když žadatel v žádosti o obnovu řízení nezpochybňuje svůj souhlas s projednáním přestupku v blokovém řízení a toliko brojí proti skutkovým zjištěním v něm učiněným. V takovém případě musí být žádost o obnovu řízení podle § 100 odst. 6 věty třetí správního řádu bez dalšího zamítnuta. Jiná situace však nastává, když žadatel v žádosti o obnovu řízení zpochybňuje svůj souhlas s projednáním přestupku v blokovém řízení. Při neudělení tohoto souhlasu totiž není splněna základní podmínka blokového řízení, v důsledku čehož nelze vycházet z toho, že obviněný z přestupku akceptoval skutková zjištění a z nich vyplývající právní kvalifikaci přestupku učiněné v blokovém řízení, vzdal se běžného správního řízení, a tudíž nemůže tyto závěry blokového řízení později zpochybňovat. Jestliže tedy žadatel v žádosti o obnovu řízení podané podle § 100 odst. 1 písm. a) správního řádu zpochybní souhlas s uložením pokuty v blokovém řízení, musí při splnění ostatních podmínek pro obnovu řízení být provedeno šetření za účelem zjištění, zda tento souhlas skutečně udělil, či nikoliv. Žadatel o obnovu řízení může zpochybnit souhlas s uložením pokuty v blokovém řízení s odkazem na to, že skutek nespáchal a pokutový blok ve skutečnosti podepsala jiná osoba, která se legitimovala jeho osobním dokladem, jako tomu bylo v nyní projednávané věci. Záměna identity byla tvrzena a několikrát prokázána v trestním řízení*

pokračování

(srov. stanovisko Nejvyššího soudu ze dne 7. 8. 2002, sp. zn. Tpjn 309/2001, publikované pod č. 57/2002 Sb. NS, P. Šámal: K postupu při záměně identity obžalovaného v pravomocném rozsudku, Právní rozhledy č. 6/2000, str. 255), takže řešení této problematiky má nepochybně význam i pro účely blokového řízení. Lze si však představit i případy zfalšování podpisu obviněného z přestupku, který jeho spáchání nepopřel, avšak dožadoval se projednání přestupku v běžném správním řízení. K zfalšování podpisu osoby uvedené na pokutovém bloku však dokonce může dojít i tehdy, když se žádný přestupek nestal nebo kdy nebyl ztotožněn jeho pachatel. Rozšířený senát dosud neřešil žádný případ zfalšovaného podpisu obviněného z přestupku na pokutovém bloku. Nicméně pro účely posouzení předložené právní otázky musí být i na takové případy pamatováno. Také v případě zfalšování podpisu osoby uvedené na pokutovém bloku je totiž nutné vycházet z toho, že tato osoba neudělila souhlas s projednáním přestupku v blokovém řízení a v důsledku toho jsou zpochybněna i skutková zjištění učiněná v tomto řízení.“

[17] Nejvyšší správní soud se plně ztotožňuje závěry rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu a uvádí, že obnova řízení v případě přestupku, který byl řešen v blokovém řízení, zásadně nepřichází v úvahu. Připuštěna je v souladu se závěry rozšířeného senátu pouze v případech, kdy žadatel o obnovu řízení (domnělý přestupce) neudělil souhlas s uložením pokuty v blokovém řízení, neboť souhlas ve skutečnosti učinila jiná osoba, event. došlo ke zfalšování podpisu osoby uvedené na pokutovém bloku. O takovou situaci se však v posuzovaném případě zjevně nejedná.

[18] Nad rámec výše citovaných závěrů rozšířeného senátu je obnova řízení přípustná podle názoru Nejvyššího správního soudu i v dalších případech (které však musí být velmi přísně a restriktivně posouzeny s ohledem na konkrétní okolnosti případu, neboť v opačném případě by byl popřen smysl blokového řízení a protože by se z něj stal způsob, jak uniknout sankci za přestupek), kdy by se v důsledku nepřipuštění možnosti obnovy řízení jednalo o extrémní případ nespravedlnosti, který by zásadním způsobem narušil důvěru občanů v Českou republiku coby materiálního právního státu, kterým je Česká republika v souladu s čl. 1 odst. 1 Ústavy. Příkladem takového extrémního případu, jenž by odůvodňoval připustit obnovu řízení v případě přestupku řešeného v blokovém řízení, by bylo tvrzení žadatele o obnovu řízení, podle kterého sice dal souhlas s vyřízením věci v blokovém řízení, ale to pouze pod fyzickým nátlakem zasahujících policistů (např. bitím žadatele), nebo z důvodu bezprávné výhrůžky učiněné těmito policisty (např. vyhrožování namířenou pistolí).

[19] O takový případ extrémní nespravedlnosti se však v posuzovaném případě zjevně nejedná. Skutečnost, že zasahující policista stěžovateli vysvětlil, jaké následky jsou spojené s udělením či neudělením souhlasu s projednáním věci v blokovém řízení, nedokládá, že by zasahující policista vůči stěžovateli učinil jakýkoli protiprávní nátlak, v jehož důsledku by stěžovatel neměl fakticky na výběr, a proto by musel blokovou pokutu podepsat.

[20] Nejvyšší správní soud v tomto směru nepochybně, že stěžovatelova spolujezdyně paní L. v inkriminované době měla astmatické potíže, které mohou být v určitých případech i životu nebezpečné. Ze zjištěného skutkového stavu, který ostatně

ani samotný stěžovatel nerozporuje, ale vyplývá, že spolujezdkyně paní L. netrpěla tak závažným astmatickým záchvatem, který by ji v době jednání s policisty akutně ohrožoval na životě. Z úředních záznamů podaných zasahujícím policisty nstržm. P. Š. a nstržm. J. V. vyplývá, že policisté nebyli informováni o jejich zdravotních potížích, navíc spolujezdkyně s nimi komunikovala a nejevila známky astmatického záchvatu, či jiných zdravotních potíží. Spolujezdkyně paní L. ve své výpovědi ze dne 19. 6. 2012 uvedla, že vystoupila z vozidla a žádala o urychlené vyřízení věci s odvoláním na svůj zdravotní stav. Skutečnost, že paní L. z auta vystoupila a se zasahujícími policisty komunikovala, potvrzuje i výpověď J. R. ze dne 9. 6. 2012, dalšího spolujezdce stěžovatele, který nadto uvádí, že se ze strany zasahujících policistů jednalo o standardní postup při policejní kontrole. Byť tedy zůstalo sporné, zda stěžovatel dostatečně a srozumitelně informoval zasahující policisty o zdravotním stavu spolujezdkyně paní L., je zjevné, že se nenacházela v tak závažné situaci, která by ji ohrožovala na životě, pokud mohla z vozidla vystoupit a se zasahujícími policisty několik minut diskutovat.

[21] Nejvyšší správní soud si je vědom toho, že zdravotní stav paní L. a její údajné naléhání mohlo volat určitý tlak na stěžovatele, aby věc co nejrychleji vyřešil. Na druhou stranu Nejvyšší správní soud poukazuje na to, že v naprosté většině případů jsou přestupci obdobných skutků takřka vždy pod určitým tlakem (např. spolujezdců, času, obchodních partnerů, zaměstnavatele). Nelze proto dovozovat, jak činí stěžovatel, že z důvodu určitého tlaku svého okolí neučinil svůj souhlas skutečně a vážně, resp. že jednal v „krajní nouzi“, protože, jak popsal výše Nejvyšší správní soud, prakticky vždy by mohl přestupce tvrdit, že z důvodu určitého tlaku svého okolí nesouhlasil s projednáním věci v blokovém řízení svobodně a vážně. Jednání ve spěchu počínání stěžovatele podle názoru Nejvyššího správního soudu nijak neomlouvá, neboť i tehdy, pokud člověk pospíchá, si má být vědom následků svého jednání a postupovat s rozmyslem; nestalo-li se tak, je nutné to přičíst k jeho tíži. Nejvyšší správní soud souhlasí s argumentací žalovaného, podle které stěžovatel mohl údajně zhoršující se stav spolujezdkyně paní L. řešit jinak než jen souhlasem s vyřízením věci v blokovém řízení, a to buď vysvětlením zasahujícím policistům s žádostí o odvoz spolujezdkyně k jejím lékům, případně do nejbližšího zdravotního zařízení, nebo zavoláním záchranné služby. Rozhodl-li se za těchto – byť obtížných – podmínek souhlasit s vyřízením věci v blokovém řízení, nemůže stěžovatel následně tvrdit, že vlastně svobodně s vyřízením věci nesouhlasil a že byl vnějšími okolnostmi k takovému jednání donucen.

[22] Žalovaný proto v napadeném rozhodnutí dospěl ke správnému závěru, že obnova řízení v daném případě není možná, a to ani s ohledem na stěžovatelem doloženou lékařskou zprávu o stavu paní L. Krajský soud žalobu proti napadenému rozhodnutí správně zamítl, byť Nejvyšší správní soud některé jeho závěry určitým způsobem s ohledem na výše citované usnesení rozšířeného senátu korigoval – srov. přiměřeně usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 4. 2009, č. j. 8 Afs 15/2007 – 75, rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 1. 2006, č. j. 2 Afs 100/2005 – 106.

pokračování

III.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

[23] Na základě výše uvedených důvodů dospěl Nejvyšší správní soud po přezkoumání napadeného rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci k závěru, že nebyl naplněn tvrzený důvod podání kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., za použití ustanovení § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s. Kasační stížnost proto není důvodná a Nejvyšší správní soud ji podle § 110 odst. 1 poslední věty s. ř. s. zamítl.

[24] O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 a 7 s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl ve věci procesně úspěšný, proto nárok na náhradu nákladů řízení nemá; žalovanému náklady řízení nádrámec jeho běžné činnosti podle obsahu soudního spisu nevznikly, proto mu Nejvyšší správní soud právo na náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. října 2013

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu